

lijk milieu te onttrekken. De strafsanctie was eigenlijk geen reactie op een bepaalde nauwkeurig omschreven en volgens de regelen van de kunst bewezen daad, maar door deze daad werd het wettelijk mogelijk om hulp te bieden.

In het begin van deze eeuw werd van deze mogelijkheid een dankbaar gebruik gemaakt, omdat andere middelen ontbraken. Het kinderstrafrecht hinkt op twee gedachten.

Met de invoering van de ondertoezichtstelling heeft de rechter nog een verdergaande macht gekregen om in te grijpen in het ouderlijk gezag. Een strafbaar feit van ouders of kinderen kan een aanleiding zijn, maar bewezen hoeft slechts te worden de zedelijke of lichamelijke bedreiging. Het *parens patriae* principe is hier al heel duidelijk aanwezig. De kinderrechter treedt zelf als zodanig op en neemt de taak van de *pater familias* gedeeltelijk over. Met de ontzetting of ontheffing uit de ouderlijke macht is het al niet anders gesteld. De wettelijke gronden voor deze maatregelen zijn zo ruim geformuleerd, dat er een flinke interpretatie-marge is om het belang van het kind tot zijn recht te laten komen.

Het opvoedingsoptimisme van de beginjaren maakte, dat men met élan te werk ging en in de volle overtuiging juist te handelen kinderen aan vervangende opvoeders toevertrouwde of gezinsvoogden naast de ouders aanstelde. Maar hoe kan men uitmaken wat het belang van het kind is? In de aanvangstijd van de kinderrechtspraak leek dit eenvoudiger. Zeer veel problemen waren een duidelijk gevolg van materiële tekortkomingen, die met concrete middelen te verhelpen zijn. Bovendien was er een vaster normenpatroon, waardoor oordelen over goed en kwaad meer gelijklopend waren. Voorts was er een grotere gezagsgetrouwheid. 'Wat vader doet is altijd goed' gold in nog sterker mate voor de rechter. De zwarte toga had evenzeer een magische kracht als de witte jas van een dokter. Men stelde een onbeperkt vertrouwen in hem.

Aan de basis van het kinderrecht ligt dus het beginsel, dat de rechter een bevaderende functie heeft.

2. *Toenemende welvaart.*

Door de overal na de laatste wereldoorlog snel verbeterende sociale omstandigheden: hogere lonen, kortere werktijden, werkloosheidsuitkeringen, ziekte- en ouderdomsverzekeringen, ten-